

Regeringens proposition

1977/78: 51

med anledning av vissa av internationella arbetskonferensen år 1976 vid dess sextioandra sammanträde (ILO:s nionde sjöfartskonferens) fattade beslut

beslutad den 27 oktober 1977.

Regeringen förelägger riksdagen vad som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll för den åtgärd eller det ändamål som framgår av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

PER AHLMARK

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner de av internationella arbetsorganisationen (ILO) antagna konventionerna (nr 145) om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk och (nr 146) om semester för sjöfolk. Genom propositionen bereds riksdagen tillfälle att yttra sig över de av ILO antagna rekommendationerna (nr 153) om skydd för unga sjömän och (nr 154) i samma ämne som konventionen nr 145.

Utdrag

ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET PROTOKOLL

vid regeringssammanträde

1977-10-27

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Ullsten, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Ahlmark

Proposition med anledning av vissa av internationella arbetskonferensen år 1976 vid dess sextioandra sammanträde (ILO:s nionde sjöfartskonferens) fattade beslut

Genom sin anslutning till Nationernas förbund den 9 mars 1920 inträdde Sverige som medlem av internationella arbetsorganisationen (ILO).

Organisationens beslutande församling — internationella arbetskonferensen — sammanträder normalt i juni varje år. För behandling av frågor rörande sjöfolkets arbetsförhållanden har då och då i organisationens historia sammanträtt s. k. sjöfartskonferenser. Det nionde konferenssammanträdet ägnat sjöfartsfrågor ägde rum i oktober 1976.

Arbetskonferensen kan enligt artikel 19 i organisationens stadga beträffande förslag, som har uppförts på dess dagordning, fatta beslut antingen om en internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller om en rekommendation, avsedd att övervägas vid lagstiftning eller på annat sätt men utan den bindande karaktär som tillkommer en ratificerad konvention. Om beslutet är av mindre räckvidd eller av väsentligen formell innebörd, t. ex. då det gäller en begäran om utredning, brukar det ges formen av en resolution.

Varje medlem skall inom ett år (undantagsvis arton månader) från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa antagna konventioner och rekommendationer vederbörlig myndighet (i vårt land riksdagen) för lagstiftning eller andra åtgärder. Varje medlem har vidare skyldighet att underrätta internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder, som har vidtagits för att underställa konventioner vederbörlig myndighet, samt om eljest vidtagna åtgärder. Medlem, som inte har ratificerat viss konvention, skall tid efter annan till internationella arbetsbyråns generaldirektör avge redogörelse för såväl lagstift-

ning och praxis med avseende på de i konventionen behandlade frågorna som den omfattning, vari konventionens bestämmelser har genomförts eller avses att genomföras genom lagstiftning, administrativa åtgärder, kollektivavtal eller på annat sätt, samt ange de omständigheter, som förhindrar eller fördröjer ratificeringen av konventionen. Motsvarande gäller i fråga om rekommendationer med det tillägget att redovisning skall lämnas även för sådana jämkningar i rekommendationer, som befunnits eller kan finnas erforderliga vid antagande eller tillämpning av dem.

De konventioner och rekommendationer, som har beslutats av internationella arbetsorganisationen, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare. Varje ratifikation av en sådan konvention skall delges Förenta nationernas generalsekreterare för registrering i enlighet med bestämmelsen i artikel 102 av Förenta nationernas stadga.

Internationella arbetskonferensens sextioandra sammanträde (ILO:s nionde sjöfartskonferens) hölls i Genève under tiden den 13—29 oktober 1976. Konferensen hade föregåtts av en förberedande teknisk sjöfartskonferens i oktober 1975. I sammanträdet deltog delegationer från 78 av ILO:s 132 medlemsstater samt representanter för mellanstatliga och internationella icke statliga organisationer. Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation, dvs. två regerings-, ett arbetsgivar- och ett arbetstagarombud.¹

¹ Genom beslut den 2 september 1976 hade regeringen utsett följande personer att delta i ILO:s nionde sjöfartskonferens, nämligen

för regeringen: som ombud generaldirektören Lennart Johansson, sjöfartsverket, och departementsrådet Bertil Voss, kommunikationsdepartementet, som experter och ersättare för ombuden hovrättsrådet Lennart Sjöstedt, kommunikationsdepartementet, och departementssekreteraren Bengt Lidal, arbetsmarknadsdepartementet, samt som experter sjösäkerhetsdirektören Per Eriksson och avdelningsdirektörerna Bengt-Erik Stenmark och Lars Tygesen, alla hos sjöfartsverket, departementssekreteraren Jan Hyllengren, kommunikationsdepartementet, förste byråsekreteraren Lennart Revborn, arbetsmarknadsstyrelsen, och ambassadsekreteraren Dag Ahlander, Sveriges ständiga delegation hos de internationella organisationerna i Genève;

för redarna: som ombud verkställande direktören i Sveriges redareförening Nils Grenander, som expert och ersättare för ombudet sjökaptenen Lars Bäcklund, Sveriges redareförening, och som experter sjöingenjören Sune Johanson, Sveriges redareförening, sjökaptenen Hans Lovén, Broströmskoncernen samt ombudsmannen Ragnar Hurdén, Rederiföreningen för mindre fartyg;

för de ombordanställda: som ombud avtalssekreteraren Per Wahlström, Svenska sjöfolksförbundet, och som experter förbundsombudsmännen Nils Martinsson och Jan Erik Olsson, båda i Svenska sjöfolksförbundet, ombudsmannen Thorbjörn Carlsson, Landsorganisationen i Sverige, verkställande direktören Karl Rude, Sveriges fartygsbefälsförening, och f. d. verkställande direktören Knut Hadrup, Svenska maskinbefälsförbundet.

I konferenssammanträdet deltog de utsedda personerna med undantag av Tygesen, Hyllengren, Grenander och Hurdén. På begäran av redarnas fungerande ombud anmäldes sedermera sjökaptenen Lars Cronberg, Salénrederierna AB, som expert i redaredelegationen. Eriksson anmäldes under sammanträdet gång som ersättare för regeringsombuden och Johanson som ersättare för redarombudet.

Konferensens dagordning upptog följande ämnen.

- I. Generaldirektörens rapport.
- II. Revision av 1949 års konvention (nr 91) om semester för sjöfolk mot bakgrund av bl. a. 1970 års konvention (nr 132) om semester.
- III. Skydd av sjöfarande ungdom.
- IV. Anställningstrygghet för sjöfolk.
- V. Undermåliga fartyg, i synnerhet sådana under bekvämlighetsflagg.

I de ämnen som hänför sig till punkterna II—V på dagordningen antog konferensen internationella instrument, vilka enligt artikel 19 i organisationens stadga skall underställas riksdagen, nämligen

1. konvention (nr 146) om semester för sjöfolk,
2. rekommendation (nr 153) om skydd för unga sjömän,
3. konvention (nr 145) om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk,
4. rekommendation (nr 154) i samma ämne,
5. konvention (nr 147) om miniminormer i handelsfartyg,
6. rekommendation (nr 155) om förbättring av normer i handelsfartyg.

Jag avser att ta upp till behandling först konventionen om semester, därefter rekommendationen om skydd för unga sjömän och slutligen de båda instrumenten om kontinuitet i sysselsättningen. Till konventionen nr 147 och rekommendationen nr 155 anhåller jag efter samråd med chefen för kommunikationsdepartementet att få återkomma inom den tid som medges enligt artikel 19 i ILO:s stadga, nämligen inom arton månader efter avslutandet av det konferenssammanträde vid vilket instrumenten antogs.

Texterna på engelska och svenska till de fyra första instrumenten bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilagor 1—4*. En förteckning över samtliga resolutioner som antogs av arbetskonferensen vid dess sextioandra sammanträde bör fogas till protokollet som *bilaga 5*.

1 Konvention om semester för sjöfolk

Konventionen (nr 146) om semester för sjöfolk är en revision av 1949 års konvention (nr 91) om semester med bibehållen hyra för sjömän. Den nya konventionen har utarbetats mot bakgrund av den år 1970 antagna konventionen (nr 132) om semester (reviderad) från vars tillämpningsområde sjöfolk undantas. 1976 års sjöfartskonferens antog det nya instrumentet med 183 röster för, 25 mot och 18 nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för konventionen.

Konventionens huvudsakliga innehåll

I likhet med 1970 års semesterkonvention är konventionen nr 146 så uppbyggd att den skall kunna tillämpas både i länder där semester-

rätten i första hand grundas på lagstiftning i en eller annan form och i länder där semesterrätten huvudsakligen regleras genom avtal mellan parterna på arbetsmarknaden eller på andra liknande sätt. Enligt konventionen behövs således författningsreglering för att bringa konventionen i tillämpning i ett land, endast i den mån konventionens regler inte ges verkan genom kollektivavtal eller skiljedom eller på annat sätt som står i överensstämmelse med praxis i det enskilda landet och kan vara ändamålsenligt under de betingelser som råder i landet (artikel 1).

Konventionen är tillämplig på sjömän, vilket uttryck definieras i konventionen (artikel 2).

Beträffande semesterns längd bygger konventionen på konstruktionen att varje arbetstagare som konventionen är tillämplig på skall ha en årlig betald semester av bestämd minimilängd, men att denna minimilängd skall bestämmas för varje ratificerande stat av staten själv och meddelas i en deklaration som bifogas ratifikationen. Den får dock inte understiga 30 kalenderdagar för ett års tjänst (artikel 3).

En sjöman, vars tjänstetid under ett år understiger vad som krävs för full semesterrätt, skall för nämnda år vara berättigad till en betald semester som är proportionell mot längden av hans tjänstetid under året (artikel 4).

Det sätt, på vilket tjänstetidens längd beräknas för semesterrätt, skall fastställas av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land (artikel 5).

I den semester som konventionen föreskriver får inte inräknas allmänna helgdagar och sedvanliga fridagar eller tillfällig ledighet i land som beviljas en sjöman när han är påmönstrad. Under förutsättningar som bestäms nationellt får inte heller perioder av arbetsoförmåga till följd av sjukdom, skada eller havandeskap inräknas i den minsta årliga semestern. Detsamma gäller beträffande kompensationsledighet av alla slag (artikel 6).

Enligt artikel 7 skall den som åtnjuter semester enligt konventionen erhålla minst sin normala lön, beräknad på ett sätt som fastställs av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land. Semesterlönen skall betalas ut till arbetstagaren före semestern, såvida icke annat bestämts i nationell lagstiftning eller i en mellan denne och arbetsgivaren gällande överenskommelse.

Uppdelning av den årliga semestern eller sammanläggning av semesterperioder kan medges av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land. Normalt skall dock den genom konventionen föreskrivna semestern bestå av en oavbruten period (artikel 8).

I undantagsfall kan av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land åtgärder vidtas för att byta ut den årliga semester, som skall utgå enligt konventionen, mot en kontant ersättning av minst samma värde som den i artikel 7 föreskrivna ersättningen (artikel 9).

Ingen sjöman skall vara skyldig att utan eget medgivande ta ut se-

mester på annan ort än den där han anställts eller rekryterats, såvida icke annat har bestämts genom kollektivavtal eller nationell lagstiftning. Om han är skyldig att ta ut sin årliga semester då han befinner sig på annan ort än den där han har anställts eller rekryterats skall han ha rätt till kostnadsfri transport dit (artikel 10).

Varje överenskommelse om att eftergiva rätten till årlig semester eller att avstå från sådan semester skall vara ogiltig (artikel 11).

En sjöman som tar semester skall återkallas till tjänstgöring endast i yttersta nödfall och efter skälig varseltid (artikel 12).

Slutligen föreskriver konventionen (artikel 13) att effektiva åtgärder, svarande mot det sätt varpå konventionsbestämmelserna ges verkan, skall vidtas för att säkerställa riktig tillämpning och efterlevnad av författningar eller avtalsbestämmelser om semester, genom godtagbar inspektion eller på annat sätt.

ILO-kommitténs yttrande

Frågan om ratifikation av konventionen nr 146 har behandlats av ILO-kommittén, som i sin tur har inhämtat yttranden från berörda myndigheter och organisationer.

Av de remissinstanser som har yttrat sig över konventionen har endast *Svenska arbetsgivareföreningen (SAF)* uttalat någon erinran mot att konventionen ratificeras. Enligt SAF:s uppfattning kan frågan om ratifikation inte avgöras förrän det utretts huruvida konventionens regler är förenliga med den svenska lagstiftningen. En sådan utredning har *sjöfartsverket* gjort i sitt yttrande till ILO-kommittén. Kommittén anför följande.

Den nya semesterlagen (1977: 480) innebär en betydande höjning av semesterstandarden i vårt land. Genom att fem veckors semester nu införs kommer den svenska lagen att ge rätt till en semesterledighet som går utöver konventionens krav på en minimiperiod om 30 kalenderdagar.

Det torde i sammanhanget vara av viss betydelse att klarlägga vad som avses med begreppet "allmänna helgdagar och sedvanliga fridagar" i artikel 6. *Sjöfartsverket* har utgått från uppfattningen att begreppet omfattar söndagar. Den svenska lagstiftningen ger dock inte stöd för en sådan tolkning. Som allmänna helgdagar räknas i stället endast sådana helgdagar som inte är söndagar och som sedvanliga fridagar räknas flertalet helgdagsaftnar. Söndagar ingår sålunda i den minimitid om 30 kalenderdagar som konventionen kräver (artikel 3 mom. 3). Detta innebär i sin tur att huvudprincipen i artikel 8 om en oavbruten 30-dagarsperiod väl uppfylls.

Av intresse är också artikel 5 som i mom. 3 innehåller en regel enligt vilken frånvaro från arbetet för deltagande i en godkänd kurs för yrkesutbildning inom sjöfarten skall vara semestergrundande under betingelser som skall fastställas nationellt. Motsvarande bestämmelser

i semesterlagen synes inte täcka alla fall av sådan utbildning eftersom intjänandet av semesterlönen görs beroende av att arbetstagaren erhåller vissa former av studiestöd enligt studiestödslagen (1973: 349, omtryckt 1975: 359, ändrad senast 1977: 489), genomgår facklig utbildning eller erhåller lön från arbetsgivaren under utbildningen. Lagstiftningen på denna punkt medför dock att yrkesutbildning inom sjöfarten i viss utsträckning blir semestergrundande. Med hänsyn härtill och då medlemsländerna själva får bestämma betingelserna för att frånvaro för utbildning i semesterhänseende skall räknas som tjänstgöringstid torde konventionens bestämmelse inte kunna betraktas som ratifikationshinder. Eftersom en ny semesterutredning inom kort kommer att tillkallas vill kommittén föreslå att konventionen överlämnas till utredningen för att den nu berörda konventionsbestämmelsen skall beaktas i kommitténs arbete.

Sjöfartsverket har uttalat viss tvekan huruvida konventionens regel om ersättning för naturaförmåner i semesterlönen (*art. 7 mom. 1*) överensstämmer med semesterlagens bestämmelse om att hänsyn inte skall tas till bostadsförmån vid beräkning av semesterlönen. Konventionens regel är att motvärdet av "varje del av lönen som utgår in natura" skall ingå i semesterlönen. Därmed torde också avses bostadsförmån i den mån den kan anses utgöra en del av lönen. Enligt kommitténs uppfattning kan det dock inte vara rimligt att bostad ombord på fartyg för dem som arbetar där skall anses utgöra en del av lönen. Förläggning ombord är ju en förutsättning för tjänstgöringen där och en ombordanställd har normalt egen bostad i hemorten.

Kommittén fäster också uppmärksamheten på konventionens bestämmelse i *artikel 9* enligt vilken under vissa förhållanden semesterledigheten får bytas ut mot en kontant ersättning. Den svenska lagstiftningen ger på denna punkt ett större skydd för dem som omfattas av konventionen i det att den inte lämnar en sådan möjlighet. Kommittén beklagar att konventionen innehåller det nämnda medgivandet eftersom syftet med semesterbestämmelserna urholkas — nämligen att varje arbetstagare skall tillförsäkras en behövlig rekreation.

Sammanfattningsvis finner kommittén att bestämmelserna i den nya semesterlagen, sjömanslagen (1973: 282, ändrad senast 1976: 591) och i kollektivavtal samt gällande praxis överensstämmer med konventionen och förordar därför att konventionen ratificeras.

När det gäller konventionens tillämpningsområde (*artikel 2*) torde det inte finnas behov av att särskilt definiera begreppet "sjögående" (*mom. 3*) då semesterförmånerna enligt svensk lag skall utgå lika för alla sjömän oavsett på vilket fartyg de tjänstgör. Av samma skäl finns det enligt ILO-kommitténs uppfattning inte anledning att utnyttja möjligheten att från konventionens tillämpningsområde utesluta begränsade kategorier arbetstagare (*mom. 7*).

2 Rekommendation om skydd för unga sjömän

Rekommendationens huvudsakliga innehåll

Den av sjöfartskonferensen enhälligt antagna rekommendationen (nr 153) om skydd för unga sjömän gäller personer under 18 år som är anställda på sjögående fartyg, fiskefartyg undantagna. Rekommendationen gäller inte personer som är elever på skolfartyg eller genomgår särskild utbildning på annat fartyg (punkt 2). Den unge sjömannen får inte ha längre arbetstid än 8 timmar per dag (40 per vecka) och inte regelbundet åläggas övertidsarbete. Han skall tillförsäkras måltidsraster och vilopausar i arbetet på närmare angivet sätt. Han får inte ha nattarbete. Från dessa bestämmelser kan undantag medges med hänsyn till vakt och skiftindelad arbete, utbildningsbehov och det förhållandena i övrigt anses kräva, s. k. "operational necessity" (punkt 4). En ung sjöman skall ha rätt till hemresa utan egen kostnad efter fyra månaders tjänst om han visat sig oduglig för sjömansyrket och efter sex månaders tjänst i utrikes fart om fartyget inte återvänder till hans hemland inom en påföljande tremånadersperiod (punkt 6).

I fråga om säkerheten i arbetet och hälsovårdsupplysning föreskrivs att särskilda regler skall utfärdas om skyddet av unga sjömän. Vidare behandlas frågor om arbetsledning, arbetsinstruktion och sådana slag av arbete som unga personer med hänsyn till fysisk och psykisk mognad som regel inte får sysselsättas med (punkterna 7—11).

I senare delen av rekommendationen upptas regler om yrkesvägledning och yrkesutbildning för unga sjömän. Reglerna vill sörja för att information ges om utbildning och karriärmöjligheter och att praktiska utbildningsmöjligheter anordnas. Rekommendationen pekar också på behovet av förberedande utbildning av dem som inte har några tidigare erfarenheter av sjömansyrket. Det bör även finnas möjligheter att under pågående tjänstgöring ombord erhålla viss fortlöpande utbildning (punkterna 12—20).

Remissyttrandena

Sjöfartsverket och fartygsmiljöutredningen (K 1973: 04) finner att det huvudsakliga innehållet i rekommendationen redan har motsvarighet i svensk lagstiftning, gällande kollektivavtal eller befogenheter som tillkommer myndigheterna på social- och utbildningsområdena. I vissa avseenden, bl. a. när det gäller arbetstidsförhållandena, anläggs dock ett synsätt som delvis avviker från tillämpningen i vårt land.

Grunderna för sjöarbetstidslagstiftningen ses över av fartygsmiljöutredningen. Därvid övervägs behovet av den nuvarande särslagstiftningen för skeppstjänsten. Enligt utredningens mening är det för tidigt att nu ta ställning till lämpligheten att lägga rekommendationen till grund för en reglering av förhållandena i vårt land.

Befälsbemanningsutredningen (K 1970: 29) erinrar om att det f. n. saknas svenska bestämmelser som inskränker unga sjömäns arbetsuppgifter innan de blivit fullt utlärd, något som rekommenderas i *punkten* 9. Vad gäller skydd mot tungt arbete synes det rekommenderade systemet vara svårt att tillämpa med hänsyn till den uppbyggnad som svenska fartygsbesättningar har enligt minimibesättningsbeslut. Systemet kan förutsätta, att minimibesättningen för ett fartyg blir olika stor beroende på om däri ingår sjömän under 18 år eller ej. Utredningen överväger att föreslå, att nybörjare till sjöss inte får inräknas i minimibesättningen förrän de fått viss säkerhetsutbildning eller praktik till sjöss. Skälen härför är hänsyn till såväl nybörjarens personliga säkerhet som till sjösäkerheten i stort. Det synes tveksamt om ytterligare restriktioner, vilka tar hänsyn till arbetsuppgifternas art, erfordras.

Såvitt avser målsättningen för yrkesvägledning för sjöfolk anför *arbetsmarknadsstyrelsen (AMS)*, att Sverige genom arbetsmarknads-kungörelsen (1966: 368, omtryckt 1977: 141) i stort uppfyller bestämmelserna i rekommendationen. I styrelsens informationsservice med yrkesupplysningar för olika yrken finns ett särskilt blad med yrkesupplysningar om sjömansyrken.

Beträffande undervisning och yrkesutbildning anför *skolöverstyrelsen (SÖ)* följande.

På försök startades år 1972 en tvåårig grundläggande yrkesinriktad sjöpersonalutbildning, tvåårig fartygsteknisk kurs, vid gymnasieskolorna i Härnösand och Göteborg. Denna utbildning anordnas nu också i Stockholm, Kalmar och Helsingborg. Före tillkomsten av den tvååriga fartygstekniska kursen, som ger allmän behörighet för högre studier, anordnades i huvudsak terminskurser vid vissa dåvarande sjömansskolor. Kurserna anordnades för kategorierna däck-, maskin-, el- och intendenturpersonal. En del av dessa kurser anordnas fortfarande, i vissa fall jämsides med den tvååriga kursen. SÖ:s avsikt är att efter hand ersätta de kortare kurserna med tvååriga såväl yrkesinriktade som studieförberedande gymnasiekurser.

Göteborgs skolstyrelse har hos SÖ begärt att få anordna en ny enterminkurs som i stort sett motsvarar första terminen av den tvååriga fartygstekniska kursen. Syftet härmed är att göra det möjligt för eleverna att genomgå den fartygstekniska kursen i flera etapper med mellanliggande yrkesverksamhet. SÖ ställer sig positiv härtill och kommer att medge försöksverksamhet med enterminkursen fr. o. m. läsåret 1977/78. Den av ILO/IMCO föreslagna särskilda kursen i säkerhetstjänst, omfattande tre veckor, kommer att under 1977/78 anordnas vid åtminstone en skola.

En arbetsgrupp inom SÖ arbetar för närvarande dels med revidering av tim- och kursplanerna för den tvååriga fartygstekniska kursen och dels med upprättande av förslag till normalutrustningslistor för utbild-

ningen. SÖ tar härvid hänsyn till de bestämmelser — sjömanslagen, sjöarbetstidslagen (1970: 105, ändrad senast 1976: 586) kollektivavtalen etc. — som reglerar arbetsförhållandena ombord. Här kan noteras att kvinnor under 18 år kan medges dispens av sjöfartsverket för tjänst på fartyg, bl. a. under förutsättning att de är under yrkesutbildning. Detta medför att kvinnliga elever kan genomgå den tvååriga fartygstekniska kursen och kan praktisera på fartyg under sommaruppehållet mellan årskurs 1 och årskurs 2.

För Sveriges del regleras säkerheten i arbetet ombord av lagen (1965: 719) om säkerheten på fartyg (ändrad senast 1975: 722). Detta förhållande har sedan lagens tillkomst beaktats inom utbildningen av sjöpersonal.

Vid utformningen av den kommande grundläggande yrkesinriktade sjöpersonalutbildningen avser SÖ att så långt som möjligt beakta rekommendationens intentioner att sådan basutbildning anordnas så att en eventuell övergång till annat yrke underlättas.

Till kostnaderna för den grundläggande yrkesutbildningen för den blivande sjömannen bidrar samhället i form av studiestöd.

I arbetet med översynen av läroplanerna kommer SÖ i fortsättningen att beakta aktuella rekommendationer inklusive "Document for guidance — An international maritime training guide".

AMS upplyser att utöver den ordinarie yrkesutbildningen för sjömän inom gymnasieskolan har länsarbetsnämnden i Göteborg under de senaste åren anordnat kortare introduktionskurser för nybörjare som söker anställning till sjöss. Dessa kurser uppfyller dock inte de krav på yrkesutbildning som ställs i rekommendationen.

Befälsbemanningsutredningen påpekar för sin del att möjligheter till och anordningar för lärarledda studier inte ingår i fartygens normala utrustningar. Elev- och skolfartyg förekommer knappast längre. I utredningens betänkande 2 (Ds K 1975: 6) *Praktik för sjöbefälsyrken* föreslogs s. k. styrd manskapsutbildning. Utredningens förslag har författningsfästs men inte ännu kommit i tillämpning. Manskapsutbildningen tar sikte på alla nybörjare oavsett ålder. Eftersom den förutsätts bli inrättad på frivillig bas blir tillämpningen beroende av sjöfartskonjunkturerna, förhållandena på arbetsmarknaden och liknande omständigheter. Vilka ytterligare åtgärder som erfordras för att uppfylla denna del av rekommendationen bör enligt utredningen övervägas i särskild ordning.

ILO-kommittén finner att det huvudsakliga innehållet i rekommendationen tillgodoses genom lagstiftning och gällande kollektivavtal. Vidare finner kommittén att de närmast berörda myndigheterna (sjöfartsverket och SÖ) avser att kontinuerligt följa de frågor som behandlas i rekommendationen och därvid i tillämpliga delar beakta detta och andra aktuella ILO-instrument.

Vissa frågor kräver dock fortsatta överväganden i annan ordning. Sålunda bör fartygsmiljöutredningen, som ser över bl. a. grunderna för sjöarbetstidslagstiftningen, överväga i vilken utsträckning rekommendationen bör ligga till grund för en reglering av förhållandena i vårt land. På motsvarande sätt bör rekommendationen, om tiden så medger, studeras av befälsbemanningsutredningen inom ramen för dess uppdrag, eller i annat fall övervägas vid beredningen av utredningens förslag.

Kommittén föreslår ingen åtgärd utöver att rekommendationstexten överlämnas till de båda utredningarna.

3—4 Konvention och rekommendation om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk

Förebilden vid utarbetandet av konventionen (nr 145) och rekommendationen (nr 154) om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk har varit konventionen (nr 137) och rekommendationen (nr 145) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar (prop. 1974: 6, SoU 1974: 10, rskr 1974: 79). Den senare konventionen har ratificerats av Sverige. De nu aktuella instrumenten antogs av sjöfartskonferensen med över 200 röster för och ett tiotal emot eller nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för såväl konventionen som rekommendationen.

Instrumentens huvudsakliga innehåll

I *konventionen* ges först anvisningar rörande vissa definitioner av betydelse för konventionens tillämpning (artikel 1). Konventionens syfte är att förmå alla berörda parter att så långt möjligt åstadkomma kontinuerlig eller regelbunden sysselsättning för kvalificerade sjömän och därvid tillse att redarna erhåller en stabil och kompetent arbetsstyrka. Ansträngningar skall göras för att tillförsäkra sjömän antingen minimiperioder av sysselsättning eller minimiinkomster eller understöd i pengar (artikel 2). Bland åtgärder för att uppnå nämnda mål kan förekomma kontrakt eller överenskommelser som föreskriver kontinuerlig eller regelbunden sysselsättning hos ett sjöfartsföretag eller en sammanslutning av redare. Åtgärder i syfte att säkerställa regelmässighet i sysselsättningen genom upprättande och förande av register eller listor anges som en annan möjlighet (artikel 3).

Då kontinuitet i sysselsättningen för sjömän säkerställs enbart genom upprättande och förande av register eller listor, skall dessa innefatta alla yrkeskategorier av sjömän på sätt som bestäms genom nationell lagstiftning eller praxis eller genom kollektivavtal (artikel 4).

I den mån den nationella lagstiftningen så medger skall antalet personer, som finns upptagna i register eller listor över sjömän, periodiskt ses över i syfte att uppnå nivåer som är anpassade efter sjöfartsnäringens

behov. När en minskning av antalet i ett sådant register eller en sådan lista upptagna personer blir nödvändig, skall alla lämpliga åtgärder vidtas för att förebygga eller lindra ogynnsamma verkningar för sjömän. Därvid skall hänsyn tas till den ekonomiska och sociala situationen i vederbörande land (artikel 5).

Varje medlemsstat skall tillse att lämpliga bestämmelser rörande säkerhet, hälsovård, välfärd och yrkesutbildning tillämpas på sjömän (artikel 6).

Bestämmelserna i konventionen skall bringas i tillämpning genom nationell lagstiftning, i den mån de inte tillämpas medelst kollektivavtal, skiljedom eller på annat sätt som överensstämmer med nationell praxis (artikel 7).

I rekommendationen ges vissa kompletterande anvisningar för att uppnå instrumentens syfte.

Remissyttrandena

Instrumenten kommenteras utförligast av AMS, som anför bl. a. följande.

I *artikel 1* används uttrycken "sjöman" och "sjögående fartyg". Sjömanslagen definierar i 3 § sjöman som "sådan arbetstagare som är anställd för fartygsarbete och som under den tid han tjänstgör ombord har befattning på fartyget". Denna definition bör när det gäller tillämpningen av konventionen kompletteras med en angivelse av hur lång tid efter anställningens upphörande som arbetstagaren fortfarande skall betraktas som sjöman. I olika författningar finns härvid flera olika regler som kan tjäna som vägledning i denna fråga.

Enligt mönstringsförordningen (1961: 87, ändrad senast 1973: 287) 1 § skall en sjöman som är anställd på svenskt handelsfartyg i utrikes fart med en nettodräktighet av 20 registerton eller mera vara inskriven som sjöman i register hos arbetsmarknadsstyrelsen (sjömansregistret). Har sjöman såvitt känt under ett kalenderår inte arbetat som sjöman på svenskt handelsfartyg skall han avföras ur sjömansregistret enligt mönstringsförordningen 8 §.

Kungörelsen (1974: 262) om anställningstillstånd för utlänning på svenskt fartyg (ändrad senast 1975: 1366) 2 § innehåller två olika tidsbegrepp för hur länge en utländsk sjöman skall ha varit anställd i svenska handelsfartyg för att han — utan nytt anställningstillstånd — skall ha rätt till fortsatt anställning i den svenska handelsflottan.

Enligt 2 § punkt 4 är sålunda sjöman som i tolv månader under de senaste 18 månaderna haft befattning på svenskt fartyg undantagen från tillståndsskyldigheten.

Enligt punkt 5 är den som är medlem i svensk arbetslöshetskassa för sjömän och som före arbetslöshetens inträde uppfyller arbetsvillkoren

för rätt till ersättning från arbetslöshetskassa undantagen från tillståndsskyldigheten.

Lagen (1974: 12) om anställningsskydd (ändrad senast 1976: 593) innehåller i 25—28 §§ särskilda bestämmelser om hur länge en arbetstagare som har blivit uppsagd på grund av arbetsbrist har förtursrätt till ny anställning hos arbetsgivaren.

AMS föreslår att reglerna för utländska sjömäns rätt till fortsatt anställning i den svenska handelsflottan ses över i samband med att uttrycket "sjöman" i konventionen definieras och att därvid en anpassning till övriga regler för invandring övervägs.

Vad beträffar uttrycket "sjögående fartyg" så finns det, såvitt styrelsen är bekant, inte använt tidigare i den lagstiftning som reglerar sjömäns anställningsförhållande. Styrelsen föreslår att konventionen gäller för sjöman som omfattas av mönstringsförordningen och därför skall vara inskrivna i sjömansregistret.

I *artikel 2* finns en målsättning för den arbetsmarknadspolitik för sjöfolk som enligt konventionen skall tillämpas av medlemsstaterna.

Formuleringarna är inte adekvata för den svenska arbetsmarknadspolitik som har en vidare målsättning. Detta torde emellertid inte vara något hinder för att Sverige ratificerar konventionen.

Artikel 3 innehåller förslag till åtgärder för att uppfylla önskemål om kontinuitet i sysselsättningen som inte är aktuella i Sverige.

Vad gäller punkt a innehåller lagen om anställningsskydd och lagen (1974: 13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder (ändrad senast 1975: 743) bestämmelser som enligt arbetsmarknadsstyrelsens uppfattning innebär att Sverige uppfyller en målsättning som vida överstiger konventionens krav varför *artiklarna 4* och *5* inte är aktuella.

Sjöfartsverket anför bl. a. att Sverige utan vidare uppfyller kraven enligt konventionens *artikel 6* och finner att från verkets synpunkt inget ratifikationshinder föreligger.

Sveriges redareförening anser att målsättningen i konventionen i allt väsentligt överensstämmer med den, som föreningen har varit inriktad på under flera år. För rekryteringen av lämplig arbetskraft till yrket är det viktigt, att de ombordanställda bereds kontinuerlig och regelbunden sysselsättning. Med hänsyn till att flertalet anställda numera är fast knutna till arbetsgivaren genom rederianställning saknas för svensk del i princip behov av de i *artikel 3* under (b) angivna åtgärderna. Föreningen tillstyrker, att konventionen godkänns för svensk del.

I likhet med redareföreningen har *SAF* ingen erinran mot att konvention nr 145 om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk ratificeras.

Svenska sjöfolksförbundet anför att *artikel 5* öppnar en vidsträckt möjlighet att vid behov introducera "numerus clausus" inom sjömanstryket, vilket kan medföra att vissa arbetsgivarintressen kan göra sig

gällande. En fri yrkeskonkurrens även under ekonomiska recessioner torde vara att föredra framför en administrativ reglering.

ILO-kommittén erinrar om att de båda instrumenten om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk i stora drag har utformats efter förebild av konventionen (nr 137) och rekommendationen (nr 145) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar och pekar på behovet av att på det sätt som anges i instrumenten definiera vissa uttryck.

De begrepp i de båda nu aktuella instrumenten om sjöfolkets sysselsättning som behöver definieras för en korrekt tillämpning, är dels "sjömän", dels "sjögående fartyg" (*artikel 1 mom. 2 resp. 3*). När definitionerna fastställs eller ändras skall berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer rådfrågas eller medverka på annat sätt (*art. 1 mom. 4*).

Enligt ILO-kommitténs uppfattning talar erfarenheterna av konventionen nr 137 för att ett eventuellt beslut att ratificera konventionen nr 145 föregås av en överenskommelse mellan berörda parter om hur begreppen "sjömän" och "sjögående fartyg" skall definieras för tillämpningen av konventionen. Kommittén förordar för sin del att regeringen förelägger riksdagen konventionen för godkännande och i samband därmed uppdrar åt AMS att i samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer fastställa de definitioner som krävs för tillämpning av konventionen med tillhörande rekommendation.

Föredraganden

Internationella arbetskonferensen antog vid sitt sextioandra sammanträde dels en konvention (nr 146) om semester för sjöfolk, dels en rekommendation (nr 153) om skydd för unga sjömän, dels en konvention (nr 145) och en rekommendation (nr 154) om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk.

Förslaget till ny semesterlag gav mig anledning att ta upp till behandling frågan om godkännande av ILO:s konvention (nr 132) om semester (prop. 1976/77: 90). Sedan dess har remissbehandlingen av den nya konventionen om semester för sjöfolk avslutats. Genom semesterlagen (1977: 480) skapades förutsättning för Sveriges tillträde till konventionen nr 132. Konventionen godkändes av riksdagen (SoU 1976/77: 32, rskr 1976/77: 315). Som remissbehandlingen visar medger den nya lagstiftningen att Sverige ansluter sig också till konventionen nr 146. Jag vill förorda att detta sker.

I fråga om rekommendationen nr 153 utmynnar ILO-kommitténs yttrande i ett förslag att texten till rekommendationen överlämnas till fartygmiljöutredningen (K 1973: 04). På motsvarande sätt bör rekommendationen enligt kommittén, om tiden så medger, överlämnas till befäls-

bemanningsutredningen (K 1970: 29) för att studeras inom ramen för dess uppdrag eller i annat fall övervägas vid beredningen av utredningens förslag. Efter samråd med chefen för kommunikationsdepartementet tillstyrker jag att rekommendationstexten behandlas så som ILO-kommittén har föreslagit.

Vad beträffar de båda instrumenten om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk delar jag arbetsmarknadsstyrelsens uppfattning, att sysselsättningspolitiken i vårt land har en vidare målsättning och att de arbetsmarknadspolitiska medel som anvisas i ILO:s texter inte är adekvata. Något direkt hinder mot ratifikation av konventionen nr 145 föreligger dock inte. Som ILO-kommittén påpekar, är det emellertid angeläget att definiera vissa begrepp, som används i de båda texterna, innan konventionen ratificeras. Jag föreslår att konventionen godkänns och avser, om så sker, föreslå att arbetsmarknadsstyrelsen får i uppdrag att i samråd med sjöfartsverket och berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer fastställa de definitioner som krävs för en riktig tillämpning av konventionen. Rekommendationen nr 154 föranleder ingen ytterligare åtgärd från statsmakternas sida.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen

dels föreslår riksdagen att godkänna konventionerna (nr 145) om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk och (nr 146) om semester för sjöfolk,

dels lämnar riksdagen tillfälle att avge yttrande över vad jag i övrigt har anfört om de vid internationella arbetskonferensens sextioandra sammanträde antagna instrumenten.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för den åtgärd eller det ändamål som föredraganden har hemställt om.

Bilaga I

Översättning

Convention (No. 146) Concerning Annual Leave with Pay for Seafarers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Sixty-second Session on 13 October 1976, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to revision of the Paid Vacations (Seafarers) Convention (Revised), 1949 (No. 91), in the light of, but not necessarily restricted to, the Holidays with Pay Convention (Revised), 1970 (No. 132), which is the second item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-ninth day of October of the year one thousand nine hundred and seventy-six the following Convention, which may be cited as the Seafarers' Annual Leave with Pay Convention, 1976:

Article 1

The provisions of this Convention, in so far as they are not otherwise made effective by means of collective agreements, arbitration awards, court decisions, statutory wage-fixing machinery, or in such other manner consistent with national practice as may be appropriate under national conditions, shall be given effect by national laws or regulations.

Article 2

1. This Convention applies to all persons who are employed as seafarers.

2. For the purpose of this Convention, the term "seafarer" means a person who is employed in any capacity on board a seagoing ship registered in a territory for which the Convention is in force, other than—

- (a) a ship of war;
- (b) a ship engaged in fishing or in opera-

Konvention (nr 146) om semester för sjöfolk

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 13 oktober 1976 till sitt sextioandra sammanträde och

som beslutat anta vissa förslag angående revision av 1949 års semester- (sjöfarts-) konvention (reviderad) mot bakgrund av 1970 års reviderade semesterkonvention (nr 132) utan att nödvändigtvis begränsa sig till denna text, vilken fråga utgör den andra punkten på sammanträdets dagordning, och

som beslutat att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention,

antar denna den tjugonionde dagen i oktober månad år nittonhundrasjuttiosex följande konvention, som kan benämnas 1976 års konvention om semester för sjöfolk:

Artikel 1

Bestämmelserna i denna konvention skall, i den mån de icke ges verkan genom kollektivavtal, skiljedom, domstolsavgöranden, lagstadgade metoder för fastställande av löner eller på sådant annat med nationell praxis överensstämmande sätt, som kan vara tillämpligt under nationella förhållanden, ges verkan genom nationell lagstiftning.

Artikel 2

1. Denna konvention äger tillämpning på alla personer som är sysselsatta som sjömän.

2. I denna konvention avses med uttrycket "sjöman" en person som är anställd i någon funktion ombord på ett sjögående fartyg som är registrerat i en stats territorium, vilken har ratificerat denna konvention, utom

- (a) ett krigsfartyg;
- (b) ett fartyg som nyttjas till fiske eller

tions directly connected therewith or in whaling or similar pursuits.

3. National laws or regulations shall determine, after consultation with the organisations of shipowners and seafarers concerned, where such exist, which ships are to be regarded as sea-going ships for the purpose of this Convention.

4. Each Member which ratifies this Convention may, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, extend its application, with the modifications rendered necessary by the conditions of the industry, to the persons excluded from the definition of seafarers by paragraph 2, subparagraph (b), of this Article, or to certain categories thereof.

5. Each Member which extends the application of this Convention in pursuance of paragraph 4 of this Article at the time of ratifying it shall specify in a declaration appended to its ratification the categories to which the application is extended and the modifications, if any, rendered necessary.

6. Each Member which has ratified this Convention may further subsequently notify the Director-General of the International Labour Office, by a declaration, that it extends the application of the Convention to categories beyond those, if any, specified at the time of ratification.

7. In so far as necessary, measures may be taken by the competent authority or through the appropriate machinery in a country, after consultation with the organisations of shipowners and seafarers concerned, where such exist, to exclude from the application of this Convention limited categories of persons employed on board sea-going ships.

8. Each Member which ratifies this Convention shall list, in the first report on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, any categories which may have been excluded in pursuance of paragraphs 3 and 7 of this Article, giving the reasons for such exclusion, and shall state in subsequent reports the position of its law and practice in respect

verksamhet som står i direkt samband därmed eller till valfångst eller till liknande verksamhet.

3. Den nationella lagstiftningen skall efter samråd med berörda redare- och sjöfolksorganisationer, där sådana finns, bestämma vilka fartyg som skall betraktas som sjögående i denna konventions mening.

4. Varje medlem som ratificerar denna konvention kan efter samråd med berörda redare- och sjöfolksorganisationer, där sådana finns, vidga dess tillämpningsområde, med de ändringar som nödvändiggörs av den berörda näringens förhållanden, till de personer som utesluts från definitionen av sjömän genom mom. 2 (b) i denna artikel eller till vissa kategorier av dessa.

5. Varje medlem som vidgar tillämpningsområdet för denna konvention i enlighet med mom. 4 i denna artikel vid tiden för ratifikationen skall i en till dess ratifikation fogad förklaring ange de kategorier till vilka tillämpningen utsträcks och i förekommande fall de ändringar som blivit erforderliga.

6. Varje medlem som har ratificerat denna konvention kan dessutom senare genom en förklaring underrätta internationella arbetsbyråns generaldirektör, att medlemmen utsträcker konventionens tillämpningsområde till kategorier utöver dem som eventuellt angivits vid tiden för ratifikationen.

7. I den mån det är erforderligt kan vederbörande myndighet eller lämpligt organ i varje land efter samråd med berörda redare- och sjöfolksorganisationer, där sådana finns, vidtaga åtgärder för att från tillämpningen av denna konvention utesluta begränsade kategorier av personer som är sysselsatta ombord på sjögående fartyg.

8. Varje medlem som ratificerar denna konvention skall i den första rapport angående konventionens tillämpning, som avges enligt artikel 22 i internationella arbetsorganisationens stadga, förteckna alla kategorier som kan ha uteslutits med tillämpning av mom. 3 och 7 i denna artikel och samtidigt ange skälen för sådana undantag, och skall i efterföljande rapporter ange dels den ståndpunkt dess lagstiftning och

of the categories excluded and the extent to which effect has been given or is proposed to be given to the Convention in respect of such categories.

Article 3

1. Every seafarer to whom this Convention applies shall be entitled to annual leave with pay of a specified minimum length.

2. Each Member which ratifies this Convention shall specify the length of the annual leave in a declaration appended to its ratification.

3. The leave shall in no case be less than 30 calendar days for one year of service.

4. Each Member which has ratified this Convention may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office, by a further declaration, that it specifies annual leave longer than that specified at the time of ratification.

Article 4

1. A seafarer whose length of service in any year is less than that required for the full entitlement prescribed in the preceding Article shall be entitled in respect of that year to annual leave with pay proportionate to his length of service during that year.

2. The expression "year" in this Convention shall mean the calendar year or any other period of the same length.

Article 5

1. The manner in which the length of service is calculated for the purpose of leave entitlement shall be determined by the competent authority or through the appropriate machinery in each country.

2. Under conditions to be determined by the competent authority or through the appropriate machinery in each country, service off articles shall be counted as part of the period of service.

3. Under conditions to be determined by the competent authority or through the appropriate machinery in each country, absence from work to attend an approved maritime vocational training course or for

praxis intar i fråga om de uteslutna kategorierna, dels i vilken utsträckning konventionen har genomförts eller avses att genomföras i fråga om sådana kategorier.

Artikel 3

1. Varje sjöman på vilken denna konvention är tillämplig skall vara berättigad till en årlig betald semester av en stipulerad minimilängd.

2. Varje medlem som ratificerar denna konvention skall uppge den årliga semesterns längd i en deklaration som bifogas dess ratifikation.

3. Semesterns längd skall i intet fall understiga 30 kalenderdagar för ett års tjänst.

4. Varje medlem som har ratificerat denna konvention kan senare underrätta internationella arbetsbyråns generaldirektör genom en ytterligare deklaration att medlemmen stipulerar en längre semester än den som angivits vid tiden för ratifikationen.

Artikel 4

1. En sjöman, vars tjänstetid under ett år understiger vad som krävs för den fulla semesterrätt som föreskrivits i föregående artikel, skall för nämnda år vara berättigad till en betald semester som är proportionell mot längden av hans tjänstetid under året.

2. Uttrycket "år" i denna konvention skall avse kalenderår eller varje annan period av samma längd.

Artikel 5

1. Det sätt, på vilket tjänstetidens längd beräknas för semesterrätt, skall fastställas av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land.

2. Under betingelser som skall fastställas av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land skall tjänstgöringstid när man inte är mönstrad räknas in i tjänstetiden.

3. Under betingelser som skall fastställas av behörig myndighet genom tillämpliga metoder i varje land skall frånvaro från arbetet för deltagande i en godkänd kurs för yrkesutbildning inom sjöfarten eller av

such reasons beyond the control of the seafarer concerned as illness, injury or maternity shall be counted as part of the period of service.

Article 6

The following shall not be counted as part of the minimum annual leave with pay prescribed in Article 3, paragraph 3, of this Convention:

(a) public and customary holidays recognised as such in the country of the flag, whether or not they fall during the annual leave with pay;

(b) periods of incapacity for work resulting from illness, injury or maternity, under conditions to be determined by the competent authority or through the appropriate machinery in each country;

(c) temporary shore leave granted to a seafarer while on articles;

(d) compensatory leave of any kind, under conditions to be determined by the competent authority or through the appropriate machinery in each country.

Article 7

1. Every seafarer taking the annual leave envisaged in this Convention shall receive in respect of the full period of that leave at least his normal remuneration (including the cash equivalent of any part of that remuneration which is paid in kind), calculated in a manner to be determined by the competent authority or through the appropriate machinery in each country.

2. The amounts due in pursuance of paragraph 1 of this Article shall be paid to the seafarer concerned in advance of the leave, unless otherwise provided by national laws or regulations or in an agreement applicable to him and the employer.

3. A seafarer who leaves or is discharged from the service of his employer before he has taken annual leave due to him shall receive in respect of such leave due to him the remuneration provided for in paragraph 1 of this Article.

Article 8

1. The division of the annual leave with pay into parts, or the accumulation of such annual leave due in respect of one year

sådana skäl, varöver sjömannen ej råder, såsom sjukdom, skada eller havandeskap, räknas in i tjänstetiden.

Artikel 6

I den minsta årliga semester som föreskrivits i artikel 3 mom. 3 i denna konvention skall icke inräknas:

(a) allmänna helgdagar och sedvanliga fridagar erkända som sådana i flaggstaten, vare sig de infaller under semestern eller ej.

(b) perioder av arbetsoförmåga till följd av sjukdom, skada eller havandeskap, under betingelser som skall fastställas av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land;

(c) tillfällig ledighet i land som beviljas när sjömannen är påmönstrad;

(d) kompensationsledighet av alla slag, under betingelser som skall fastställas av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land.

Artikel 7

1. Varje sjöman som åtnjuter i denna konvention avsedd semester skall under hela semestertiden erhålla minst sin normala lön (inräknat motvärdet i kontanter av varje del av lönen som utgår in natura), beräknad på ett sätt som fastställs av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land.

2. Den ersättning som skall utgå enligt mom. 1 i denna artikel skall utbetalas till vederbörande sjöman före semestern, såvida inte annat bestämts i nationell lagstiftning eller i en mellan denne och arbetsgivaren gällande överenskommelse.

3. En sjöman som lämnar sin tjänst hos arbetsgivaren eller avskedas innan han tagit den semester som tillkommer honom skall för varje honom tillkommande semesterdag erhålla lön efter vad i mom. 1 i denna artikel sägs.

Artikel 8

1. Uppdelning av den årliga semestern eller sammanläggning av semester, vartill rätten förvärvats under ett år, med en efter-

together with a subsequent period of leave, may be authorised by the competent authority or through the appropriate machinery in each country.

2. Subject to paragraph 1 of this Article and unless otherwise provided in an agreement applicable to the employer and the seafarer concerned, the annual leave with pay prescribed by this Convention shall consist of an uninterrupted period.

Article 9

In exceptional cases, provision may be made by the competent authority or through the appropriate machinery in each country for the substitution for annual leave due in virtue of this Convention of a cash payment at least equivalent to the remuneration provided for in Article 7.

Article 10

1. The time at which the leave is to be taken shall, unless it is fixed by regulation, collective agreement, arbitration award or other means consistent with national practice, be determined by the employer after consultation and, as far as possible, in agreement with the seafarer concerned or his representatives.

2. No seafarer shall be required without his consent to take annual leave due to him at a place other than that where he was engaged or recruited, whichever is nearer his home, except under the provisions of a collective agreement or of national laws or regulations.

3. If a seafarer is required to take his annual leave from a place other than that permitted by paragraph 2 of this Article, he shall be entitled to free transportation to the place where he was engaged or recruited, whichever is nearer his home, and subsistence and other costs directly involved in his return there shall be for the account of the employer; the travel time involved shall not be deducted from the annual leave with pay due to the seafarer.

Article 11

Any agreement to relinquish the right to the minimum annual leave with pay prescribed in Article 3, paragraph 3, or—except

följande semesterperiod kan medges av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land.

2. Med förbehåll för mom. 1 i denna artikel och såvida icke annat har bestämts i en mellan vederbörande arbetsgivare och sjöman gällande överenskommelse skall den genom denna konvention föreskrivna semestern bestå av en oavbruten period.

Artikel 9

I undantagsfall kan av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder i varje land åtgärder vidtagas för att utbyta den årliga semester, som skall utgå enligt denna konvention, mot en kontant ersättning av minst samma värde som den i artikel 7 föreskrivna ersättningen.

Artikel 10

1. Tidpunkten för semestern skall, såvida den icke bestämts genom författning, kollektivavtal eller skiljedom eller på annat med nationell praxis överensstämmande sätt, fastställas av arbetsgivaren efter samråd och såvitt möjligt i samförstånd med den berörde sjömannen eller dennes representanter.

2. Ingen sjöman skall vara skyldig att utan eget medgivande ta honom tillkommande årlig semester på annan ort än den där han anställts eller rekryterats, vilkendera som är närmast hans hem, såvida icke annat har bestämts genom kollektivavtal eller nationell lagstiftning.

3. Om en sjöman är skyldig att ta sin årliga semester då han befinner sig på annan ort än den som medges enligt mom. 2 i denna artikel, skall han ha rätt till kostnadsfri transport till den ort där han anställts eller den ort där han rekryterats, vilkendera som är närmast hans hem; kostnader för uppehälle och andra kostnader som står i direkt samband med denna resa skall bestridas av arbetsgivaren, och restiden skall icke avdragas från den årliga semester som tillkommer sjömannen.

Artikel 11

Varje överenskommelse att eftergiva rätten till den minsta årliga semester som föreskrivs i artikel 3 mom. 3 eller — bort-

as provided, exceptionally, in pursuance of Article 9 of this Convention—to forego such leave, shall be null and void.

Article 12

A seafarer taking annual leave shall be recalled only in cases of extreme emergency, with due notice.

Article 13

Effective measures appropriate to the manner in which effect is given to the provisions of this Convention shall be taken to ensure the proper application and enforcement of regulations or provisions concerning annual leave with pay, by means of adequate inspection or otherwise.

Article 14

This Convention revises the Paid Vacations (Seafarers) Convention (Revised), 1949.

Article 15

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 16

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 17

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-

sett från de undantagsfall som avses i artikel 9 i denna konvention — att avstå från sådan semester skall vara ogiltig.

Artikel 12

En sjöman som tar semester skall återkallas till tjänstgöring endast i yttersta nödfall och efter skäligen varsel.

Artikel 13

Effektiva åtgärder, svarande mot det sätt på vilket verkan ges denna konventions bestämmelser, skall vidtas för att säkerställa riktig tillämpning och efterlevnad av författningar eller föreskrifter om semester, genom tillfyllestgörande inspektion eller annat medel.

Artikel 14

Genom denna konvention revideras 1949 års semester- (sjöfarts-) konvention (reviderad).

Artikel 15

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delges internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Artikel 16

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 17

1. Medlem som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges internationella arbetsbyråns

General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 18

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 19

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 20

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

generaldirektör för registrering. Uppsägelsen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den uppsägningsrätt som medges i denna artikel, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter på de i denna artikel föreskrivna villkoren uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 18

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen kommer att träda i kraft.

Artikel 19

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering enligt artikel 102 av Förenta nationernas stadga lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som registrerats av honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 20

Närhelst internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och överväga om det finns skäl att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Article 21

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 17 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 22

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Artikel 21

1. Om konferensen antar en ny konvention, varigenom förevarande konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

(a) skall, utan hinder av bestämmelserna i artikel 9, en medlems ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av förevarande konvention, under förutsättning att den nya konventionen trätt i kraft;

(b) skall från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som ratificerat densamma men icke ratificerat den nya konventionen, varigenom förevarande konvention revideras.

Artikel 22

De engelska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

Bilaga 2

Översättning

Recommendation (No. 153) Concerning the Protection of Young Seafarers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-second Session on 13 October 1976, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the protection of young seafarers, which is the third item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation, adopts this twenty-eighth day of October of the year one thousand nine hundred and seventy-six the following Recommendation, which may be cited as the Protection of Young Seafarers Recommendation, 1976:

I. Methods of Implementation

1. Effect may be given to this Recommendation through national laws or regulations, collective agreements, works rules, arbitration awards or court decisions, or in such other manner as may be appropriate under national conditions.

II. Definition and Scope

2. (1) For the purpose of this Recommendation, the term "young seafarer" includes all young persons under 18 years of age employed in any capacity on board a sea-going ship other than—

(a) a ship of war; and

(b) a ship engaged in fishing or in operations directly connected therewith or in whaling or similar pursuits.

(2) National laws or regulations should determine, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, when ships are to be regarded as sea-going ships for the purpose of this Recommendation.

(3) This Recommendation does not apply to young persons in school or training

Rekommendation (nr 153) om skydd för unga sjömän

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 13 oktober 1976 till sitt sextioandra sammanträde,

som beslutat anta vissa förslag angående skydd för unga sjömän, vilken fråga utgör den tredje punkten på sammanträdet dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall ta formen av en rekommendation,

antar denna den tjuugoåttonde dagen i oktober månad år nittonhundrasjuttiosex följande rekommendation, som kan benämnas 1976 års rekommendation om skydd för unga sjömän:

I. Tillämpningsmetoder

1. Denna rekommendation kan ges verkan genom nationell lagstiftning, kollektivavtal, arbetsplatsföreskrifter, skiljedom eller domstolsavgöranden eller på sådant annat sätt som kan vara tillämpligt under nationella förhållanden.

II. Definition och tillämpningsområde

2. (1) I denna rekommendation avser uttrycket "unga sjömän" alla unga personer under 18 år som är sysselsatta i vilken som helst egenskap ombord på ett sjögående fartyg, annat än

(a) ett krigsfartyg;

(b) ett fartyg som nyttjas till fiske eller verksamhet som står i direkt samband därmed eller till valfångst eller till liknande verksamhet.

(2) Den nationella lagstiftningen bör efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer bestämma när fartyg skall betraktas som sjögående fartyg i denna rekommendations mening.

(3) Denna rekommendation äger ej tillämpning på unga personer som utbildas på

vessels or pursuing an educational programme carried out in accordance with conditions approved by the competent authority after consultation with the organisations of employers and workers concerned.

III. Objectives

3. In each country in which ships in which young seafarers are employed are registered, provision should be made for—

(a) the effective protection of such seafarers, including the safeguarding of their health, morals and safety, and the promotion of their general welfare;

(b) vocational guidance, education and vocational training of such seafarers, in their interest as well as that of the efficiency of shipboard operations, in the interest of safety of life and of property at sea and in that of the creation of opportunities for the advancement of young seafarers within the sea-going profession.

IV. Hours of Permitted Duty and Rest Periods

4. (1) At sea and in port the provisions set out in the following clauses should apply:

(a) the normal working hours of young seafarers should not exceed eight hours per day and forty hours per week and the consistent working of overtime should be avoided whenever possible;

(b) while sufficient time should be allowed for all meals, young seafarers should be assured of a break of at least one hour for the main meal of the day;

(c) no young seafarer should work at night; for the purpose of this clause "night" means a period of at least nine consecutive hours between times before and after midnight to be prescribed by national laws or regulations or by collective agreements;

(d) young seafarers should be allowed a 15-minute rest period as soon as possible following each two hours of continuous work.

(2) Exceptionally, the provisions of subparagraph (1) of this Paragraph need not be applied—

(a) if they are impracticable for young seafarers in the deck, engine room and

skolskepp eller som följer ett utbildningsprogram som genomförs under förhållanden som godkänts av behörig myndighet efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

III. Målsättningar

(3) I varje land där fartyg är registrerade, i vilka unga sjömän är anställda, bör åtgärder vidtas för att säkerställa:

(a) effektivt skydd åt sådana sjömän, inberäknat omsorg om deras hälsa, moral och säkerhet, och främjande av deras allmänna välfärd;

(b) yrkesvägledning, undervisning och yrkesutbildning för sådana sjömän, såväl i deras eget intresse som med hänsyn till effektiviteten i verksamheten ombord och säkerheten för liv och egendom till sjöss samt för att underlätta deras förkovran inom sjömansyrket.

IV. Tillåten arbetstid och viloperioder

4. (1) Till sjöss och i hamn bör de i följande stycken angivna bestämmelserna tillämpas:

(a) den normala arbetstiden för unga sjömän bör inte överstiga åtta timmar per dag och fyrtio timmar per vecka, och regelbundet förekommande övertidsarbete bör i mån av möjlighet undvikas;

(b) förutom att en tillräckligt lång rast bör ges för varje måltid, bör unga sjömän tillförsäkras en rast på minst en timme för dagens huvudmåltid;

(c) ingen ung sjöman bör arbeta om natten, det vill säga under en sammanhängande period av minst nio timmar mellan tidpunkter före och efter midnatt som föreskrivs genom nationell lagstiftning eller kollektivavtal;

(d) unga sjömän bör ges en rast på femton minuter så snart som möjligt efter varje tvåtimmarsperiod av oavbrutet arbete.

(2) I undantagsfall behöver bestämmelserna enligt (1) ovan inte tillämpas:

(a) om de inte kan förenas med unga sjömäns vaktjänstgöring på däck, i maskin-

catering departments assigned to watch-keeping duties or working on a rostered shift-work system;

(b) if the effective training of young seafarers in accordance with established programmes and schedules would be impaired; or

(c) in cases of operational necessity.

Such exceptions should be recorded, with reasons, and signed by the captain.

5. The provisions of Paragraph 4 of this Recommendation do not exempt young seafarers from their general obligation to work under the master's direction during any emergency involving—

(a) the safety of the crew, the passengers, the vessel or its cargo;

(b) the safety of other vessels or of lives and cargoes on board such vessels.

V. Repatriation

6. (1) If, after a young seafarer has served in a vessel for at least four months during his first foreign-going voyage, it becomes apparent that he is unsuited to life at sea, he should be given the opportunity of being repatriated at no expense to himself from the first suitable port of call in which there are consular services of the country either of the flag of the ship or of the nationality of the young seafarer. Notification of any such repatriation, with the reasons therefore, should be given to the authority which issued the papers enabling the young seafarer to take up seagoing employment.

(2) After six months' service without leave in a foreign-going vessel which has not returned to the young seafarer's country of residence in that time, and will not so return in the subsequent three months of the voyage, a young seafarer should be entitled to be repatriated at no expense to himself to the place of original engagement in his country of residence for the purpose of taking any leave earned during the voyage.

rummet, i ekonomiavdelningen eller med deras arbete i skift;

(b) om den effektiva utbildningen av unga sjömän i enlighet med fastställda program och planer skulle försvåras;

(c) då så är nödvändigt med hänsyn till verksamheten.

Sådana undantag bör registreras med angivande av skälen och signeras av befälhavaren.

5. Bestämmelserna i punkt 4 i denna rekommendation fritar inte unga sjömän från deras allmänna skyldighet att arbeta under befälhavarens ledning i varje nödsituation som berör:

(a) säkerheten för besättningen, passagerarna, fartyget eller dess last;

(b) säkerheten för andra fartyg eller för människoliv och laster ombord på sådana fartyg.

V. Hemsändning

6. (1) Om det, sedan en ung sjöman har tjänstgjort på ett fartyg i minst fyra månader under sin första resa utomlands, blir uppenbart att han inte är lämpad för livet till sjöss, bör han ges möjlighet att bli hemsänd utan kostnad för honom själv från första lämpliga anlöpningshamn med tillgång till konsulära tjänster för det land där fartyget är registrerat eller det land där den unge sjömannen hör hemma. Underrättelse om varje sådan hemsändning med angivande av skälen därtill bör ges till den myndighet som har utfärdat de dokument som gjort det möjligt för den unge sjömannen att ta anställning till sjöss.

(2) Efter sex månaders tjänstgöring utan ledighet ombord på ett fartyg i utlandsfart som inte har återvänt till det land där den unge sjömannen är bosatt och inte kommer att återvända dit under de följande tre månaderna av resan, bör en ung sjöman ha rätt att bli hemsänd utan kostnad för honom själv till den ort, där han ursprungligen anställdes i sitt bosättningsland, för att ta ut ledighet som intjänats under resan.

VI. Safety in Work and Health Education

7. Regulations concerning safety and health of young seafarers should be adopted.

8. These regulations should refer to any general provisions on medical examinations before and during employment and on the prevention of accidents and the protection of health in employment, which may be applicable to the work of seafarers; they should specify measures which will minimise occupational dangers to young seafarers in the course of their duties.

9. (1) Except where a young seafarer is recognised as fully qualified in a pertinent skill by a competent authority, the regulations should specify restrictions on young seafarers undertaking, without appropriate supervision and instruction, certain types of work presenting special risk of accident or of detrimental effect on their health or physical development, or requiring a particular degree of maturity, experience or skill.

(2) In determining the types of work to be restricted by the regulations, the competent authority might consider in particular work involving—

(a) the lifting, moving or carrying of heavy loads or objects;

(b) entry into boilers, tanks and cofferdams;

(c) exposure to harmful noise and vibration levels;

(d) operating hoisting and other power machinery and tools, or acting as signallers to operators of such equipment;

(e) handling mooring or tow lines or ground tackle;

(f) rigging;

(g) work aloft or on deck in heavy weather;

(h) night-watchman duties;

(i) servicing of electrical equipment;

(j) exposure to potentially harmful materials or harmful physical agents such as dangerous or toxic substances, and ionising radiations;

(k) the cleaning of catering machinery;

(l) the handling or taking charge of ships' boats.

VI. Säkerhet i arbetet och undervisning i hälsövård

7. Bestämmelser rörande säkerhet och hälsövård för unga sjömän bör antas.

8. Dessa bestämmelser bör hänvisa till förekommande allmänna föreskrifter angående läkarundersökningar före och under anställningen och angående förebyggande av olycksfall och skyddande av hälsan under arbetet, som kan vara tillämpliga på sjömannens arbete; de bör närmare ange åtgärder som är ägnade att nedbringa yrkesriskerna för unga sjömän under deras tjänstgöring.

9. (1) I bestämmelserna bör närmare anges restriktioner som hindrar att unga sjömän, som inte erkänts som fullt kvalificerade i detta avseende, utan lämplig övervakning och instruktion utför vissa typer av arbeten som medför särskild risk för olycksfall eller skadlig inverkan på deras hälsa eller fysiska utveckling eller som kräver en särskild grad av mognad, erfarenhet eller kunnighet.

(2) Då vederbörande myndigheter skall avgöra för vilka typer av arbeten bestämmelserna skall ange restriktioner, kan de särskilt ta i betraktande arbeten som innefattar:

(a) lyftande, förflyttning eller bärande av tunga bördor eller föremål;

(b) vistelse inne i ångpannor, tankar och kofferdanur;

(c) exponering för skadliga buller- och vibrationsnivåer;

(d) skötande av lyftanordningar och andra icke manuella slag av utrustning och redskap eller signalering till skötare av sådan utrustning;

(e) hantering av förtöjnings- eller bogseringstrossar eller förtöjningsanordningar;

(f) tackling;

(g) arbete i riggen eller på däck i hårt väder;

(h) vaktjänstgöring nattetid;

(i) skötsel av elektrisk utrustning;

(j) kontakt med potentiellt skadliga material eller skadliga fysiska agenser, såsom farliga eller giftiga ämnen, och exponering för joniserande strålning;

(k) rengöring av köksmaskiner;

(l) hantering av eller ansvar för livbåtar.

10. Practical measures should be taken by the competent authority or through the appropriate machinery to bring to the attention of young seafarers information concerning the prevention of accidents and the protection of their health in work on board ship, for instance by means of adequate instruction at sea training schools, by official accident-prevention publicity intended for young persons, in the forms indicated in Paragraph 8, subparagraph (2), of the Prevention of Accidents (Seafarers) Recommendation, 1970, and by ensuring the professional instruction and supervision of young seafarers in their work in ships.

11. Education and training of young seafarers both ashore and on board ship should include instruction appropriate to their needs in the matters referred to in Paragraph 12, clause (f), of the Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970, and in Regulation 237 of the ILO Model Code of Safety Regulations for Industrial Establishments for the Guidance of Governments and Industry, as amended, as well as guidance on the detrimental effects on their health and well-being of the abuse of drugs and other potentially harmful substances, and of other harmful activities.

VII. Opportunities for Vocational Guidance, Education and Vocational Training

12. The competent authority should, in the light of national conditions, give consideration to the application of the various policies and objectives outlined in Paragraphs 13 to 20 below.

13. Young persons should be provided with information concerning training and career opportunities and the conditions of entry into the shipping industry, in accordance with Paragraph 7 of the Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970, as well as regarding shipboard employment and conditions of work, general aspects of collective agreements and seafarers' rights and obligations under maritime labour legislation.

14. Measures should be taken to give young seafarers education, vocational guidance and vocational training in con-

10. Praktiska åtgärder bör vidtas av behörig myndighet eller genom tillämpliga metoder för att bibringa unga sjömän information angående förebyggande av olycksfall och skydd för deras hälsa vid arbete ombord, exempelvis genom lämplig undervisning vid sjömannsskolor, genom officiella upplysningskampanjer för unga personer angående förebyggande av olycksfall — i de former som anges i punkt 8 (2) i 1970 års rekommendation om förebyggande av yrkesskador (sjöfolk) — och genom säkerställande av yrkesundervisning och övervakning av unga sjömän under deras arbete ombord.

11. Undervisning och utbildning för unga sjömän såväl i land som ombord bör innefatta en för deras behov lämpad undervisning angående de frågor som nämns i punkt 12 (f) i 1970 års rekommendation om yrkesutbildning (sjöfolk) och i Regulation 237 i ILO Model Code of Safety Regulations for Industrial Establishments for the Guidance of Governments and Industry, med ändringar, samt orientering angående de skadliga verkningarna på deras hälsa och välbefinnande av missbruk av droger och andra potentiellt skadliga ämnen och av andra skadliga aktiviteter.

VII. Möjligheter till yrkesvägledning, undervisning och yrkesutbildning

12. Vederbörande myndighet bör mot bakgrund av nationella förhållanden överväga tillämpning av de olika riktlinjer och målsättningar som anges i punkterna 13—20 nedan.

13. Unga personer bör informeras om utbildnings- och karriärmöjligheter och om betingelserna för anställning inom sjöfartsnäringsen i enlighet med punkt 7 i 1970 års rekommendation om yrkesutbildning (sjöfolk), ävensom beträffande sysselsättning och arbetsvillkor ombord, de allmänna aspekterna av kollektivavtalen och sjömännens rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen på sjöfartens område.

14. Åtgärder bör vidtas för att ge unga sjömän undervisning, yrkesvägledning och yrkesutbildning i enlighet med de målsätt-

formity with the objectives specified in Paragraph 2 of the Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970.

15. (1) Initial and further training for occupations in the shipping industry should be broad and comprehensive and should be combined, as appropriate, with further general education.

(2) Such training should combine theoretical instruction with a systematic programme of practical experience designed to prepare for a career within the shipping industry.

(3) Training standards for the sea-going profession should, whenever possible, be co-ordinated with those applying to occupations ashore so that trainees may acquire nationally recognised qualifications acceptable in both the shipping industry and in other branches of economic activity.

16. Young seafarers should be assisted in receiving education and training for ship-board employment, and subsequently in continuing their general and vocational education, through the various means of financial support specified in Paragraph 10, subparagraphs (1) to (5), of the Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970.

17. The general education and vocational training specified in Paragraph 12, clause (g), and Paragraph 15 respectively of the Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970, should be available for all young persons who have no experience of a sea-going ship.

18. Young seafarers should be provided with opportunities for continuing their vocational education and training while on board ship as a means of enabling them to acquire the knowledge and experience essential for the efficient performance of their duties, to qualify for promotion and to pursue their general and technical education. In this regard, ships' masters and officers should encourage and assist young seafarers in applying and fully developing the skills and knowledge gained in induction training, in obtaining appropriate practical experience on board and in pursuing self-study courses at sea.

19. In addition to the training methods referred to in Paragraphs 20 to 25 of the

ningar som anges i punkt 2 i 1970 års rekommendation om yrkesutbildning (sjöfolk).

15. (1) Grundutbildningen och vidareutbildningen för yrken inom sjöfartsnäringen bör vara bred och omfattande och bör då så är lämpligt kombineras med fortsatt allmänbildande undervisning.

(2) Denna utbildning bör kombinera teoretisk undervisning med ett systematiskt program för praktisk erfarenhet, utformat i syfte att förbereda för en karriär inom sjöfartsnäringen.

(3) Utbildningsnormerna för sjöfartsyrkena bör då så är möjligt samordnas med de normer som gäller för yrken till lands, så att eleverna kan förvärva kvalifikationer som är erkända på det nationella planet och godtagbara såväl inom sjöfartsnäringen som inom andra näringsgrenar.

16. Unga sjömän bör hjälpas till att er-hålla undervisning och utbildning för anställning ombord och sedermera till att fortsätta sina allmänbildande och yrkesinriktade studier genom de olika former av finansierat stöd som anges i punkt 10 (1)—(5) i 1970 års rekommendation om yrkesutbildning (sjöfolk).

17. Den allmänbildande undervisning och den yrkesutbildning som avses i respektive punkt 12 (g) och punkt 15 i 1970 års rekommendation om yrkesutbildning (sjöfolk) bör stå till buds för alla unga personer som inte har någon erfarenhet från ett sjögående fartyg.

18. Unga sjömän bör ges möjlighet att fortsätta sin yrkesutbildning ombord på fartygen för att få möjlighet att förvärva de kunskaper och den erfarenhet som erfordras för ett effektivt utförande av deras uppgifter, att kvalificera sig för befordran och att förbättra sin allmänbildning och sina tekniska kunskaper. I detta avseende bör befälhavare och övrigt befäl uppmuntra och hjälpa de unga sjömännen att tillämpa och till fullo utveckla de färdigheter och kunskaper som förvärvats under den förberedande utbildningen, att skaffa sig lämplig praktisk erfarenhet ombord och att bedriva självstudier till sjöss.

19. Utöver de utbildningsmetoder som avses i punkterna 20—25 i 1970 års rekommendation om yrkesutbildning (sjöfolk)

Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970, young seafarers should have opportunities of—

(a) continuing their training on board ship by such means as shipboard training, correspondence courses and the provision of programmed instruction and other self-study material in general and nautical subjects designed for the needs of young seafarers in qualifying for promotion;

(b) pursuing, on board ship, studies to recognised standards in other fields.

20. Where practicable and possible, training facilities provided for young seafarers on board ship should include accommodation suitable for study purposes, a ship's library, and appropriate training equipment for self-study; young seafarers on board ship should receive special help in their studies, if possible by itinerant instructors embarking periodically.

mendation om yrkesutbildning (sjöfolk) bör unga sjömän ha möjlighet att:

(a) fortsätta sin utbildning ombord i fartyg genom utbildning i samband med tjänsten ombord, korrespondenskurser, programmerad undervisning eller andra medel för självstudier i allmänbildande och nautiska ämnen, ägnade att tillgodose behoven hos unga sjömän som önskar kvalificera sig för befordran;

(b) ombord fullfölja studier inom andra områden till erkända nivåer.

20. Om möjligt bör de medel för utbildning, som ställs till förfogande för unga sjömän ombord på fartyg, innefatta lokaler lämpade för studier, skeppsbibliotek samt material lämpat för självstudier; unga sjömän ombord på fartyg bör erhålla särskild hjälp i sina studier, om möjligt genom kringresande instruktörer som tid efter annan kommer ombord.

Bilaga 3

Översättning

Convention (No. 145) Concerning Continuity of Employment of Seafarers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-second Session on 13 October 1976, and

Having noted the terms of Part IV (Regularity of Employment and Income) of the Employment of Seafarers (Technical Developments) Recommendation, 1970, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to continuity of employment of seafarers, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-eighth day of October of the year one thousand nine hundred and seventy-six the following Convention, which may be cited as the Continuity of Employment (Seafarers) Convention, 1976:

Article 1

1. This Convention applies to persons who are regularly available for work as seafarers and who depend on their work as such for their main annual income.

2. For the purpose of this Convention the term "seafarers" means persons defined as such by national law or practice or by collective agreement who are normally employed as crew members on board a sea-going ship other than—

(a) a ship of war;

(b) a ship engaged in fishing or in operations directly connected therewith or in whaling or in similar pursuits.

3. National laws or regulations shall determine when ships are to be regarded as

Konvention (nr 145) om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 13 oktober 1976 till sitt sextioandra sammanträde, och

som har beaktat bestämmelserna i del IV (Regelbundenhet i sysselsättning och inkomster) i 1970 års rekommendation om sysselsättning för sjöfolk (teknisk utveckling) och

beslutat anta vissa förslag rörande kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdets dagordning,

samt beslutat att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention,

antar denna den tjuugoåttende dagen i oktober månad år nittonhundrasjuttiosex följande konvention, som kan benämnas 1976 års konvention om kontinuitet i sysselsättningen (sjöfolk):

Artikel 1

1. Denna konvention är tillämplig på personer som regelbundet står till förfogande för arbete som sjömän och som för sin huvudsakliga årsinkomst är beroende av detta arbete.

2. I denna konvention avses med uttrycket "sjömän" personer som definieras som sådana genom nationell lagstiftning eller praxis eller genom kollektivavtal och som normalt är sysselsatta som medlemmar av besättningen ombord på ett sjögående fartyg annat än:

(a) ett krigsfartyg;

(b) ett fartyg som nyttjas till fiske eller verksamhet som står i direkt samband därmed eller till valfångst eller till liknande verksamhet.

3. Den nationella lagstiftningen skall bestämma när fartyg skall betraktas som sjö-

sea-going ships for the purpose of this Convention.

4. The organisations of employers and workers concerned shall be consulted on or otherwise participate in the establishment and revision of definitions in pursuance of paragraphs 2 and 3 of this Article.

Article 2

1. In each member State which has a maritime industry it shall be national policy to encourage all concerned to provide continuous or regular employment for qualified seafarers in so far as this is practicable and, in so doing, to provide shipowners with a stable and competent workforce.

2. Every effort shall be made for seafarers to be assured minimum periods of employment, or either a minimum income or a monetary allowance, in a manner and to an extent depending on the economic and social situation of the country concerned.

Article 3

Measures to achieve the objectives set out in Article 2 of this Convention might include—

(a) contracts or agreements providing for continuous or regular employment with a shipping undertaking or an association of shipowners; or

(b) arrangements for the regularisation of employment by means of the establishment and maintenance of registers or lists, by categories, of qualified seafarers.

Article 4

1. Where the continuity of employment of seafarers is assured solely by the establishment and maintenance of registers or lists, these shall include all occupational categories of seafarers in a manner determined by national law or practice or by collective agreement.

2. Seafarers on such a register or list shall have priority of engagement for seafaring.

gående fartyg i denna konventions mening.

4. Berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer skall rådfrågas om eller på annat sätt medverka vid fastställande och ändring av definitioner i enlighet med mom. 2 och 3 i denna artikel.

Artikel 2

1. I varje medlemsstat som har en sjöfartsnäring skall den nationella politiken söka förmå alla berörda parter att i mån av möjlighet åstadkomma kontinuerlig eller regelbunden sysselsättning för kvalificerade sjömän och därvid tillse att redarna erhåller en stabil och kompetent arbetsstyrka.

2. Alla ansträngningar skall göras för att tillförsäkra sjömän antingen minimiperioder av sysselsättning eller minimiinkomster eller understöd i pengar på ett sätt och i en omfattning som betingas av den ekonomiska och sociala situationen i vederbörande land.

Artikel 3

Bland åtgärder i syfte att uppnå de mål som anges i artikel 2 i denna konvention kan förekomma:

(a) kontrakt eller överenskommelser som föreskriver kontinuerlig eller regelbunden sysselsättning hos ett rederi eller en sammanslutning av redare; eller

(b) åtgärder i syfte att säkerställa regelmässighet i sysselsättningen genom upprättande och förande av register eller listor med kategoriindelning över kvalificerade sjömän.

Artikel 4

1. Då kontinuitet i sysselsättningen för sjömän säkerställs enbart genom upprättande och förande av register eller listor, skall dessa innefatta alla yrkeskategorier av sjömän på sätt som bestäms genom nationell lagstiftning eller praxis eller genom kollektivavtal.

2. Sjömän som finns upptagna i ett sådant register eller en sådan lista skall ha företräde vid beredande av arbete inom sjöfart.

3. Seafarers on such a register or list shall be required to be available for work in a manner to be determined by national law or practice or by collective agreement.

Article 5

1. To the extent that national laws or regulations permit, the strength of registers or lists of seafarers shall be periodically reviewed so as to achieve levels adapted to the needs of the maritime industry.

2. When a reduction in the strength of such a register or list becomes necessary, all appropriate measures shall be taken to prevent or minimise detrimental effects on seafarers, account being taken of the economic and social situation of the country concerned.

Article 6

Each member State shall ensure that appropriate safety, health, welfare and vocational training provisions apply to seafarers.

Article 7

The provisions of this Convention shall, except in so far as they are otherwise made effective by means of collective agreements, arbitration awards, or in such other manner as may be consistent with national practice, be given effect by national laws or regulations.

Article 8

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 9

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Sjömän som finns upptagna i ett sådant register eller en sådan lista skall vara skyldiga att stå till förfogande för arbete, på sätt som skall bestämmas genom nationell lagstiftning eller praxis eller genom kollektivavtal.

Artikel 5

1. I den mån den nationella lagstiftningen så medger skall antalet personer, som finns upptagna i register eller listor över sjömän, periodiskt ses över i syfte att uppnå nivåer som är anpassade efter sjöfartsnäringens behov.

2. När en minskning av antalet i ett sådant register eller en sådan lista upptagna personer blir nödvändig, skall alla lämpliga åtgärder vidtas för att förebygga eller lindra ogynnsamma verkningar för sjömän under hänsynstagande till den ekonomiska och sociala situationen i vederbörande land.

Artikel 6

Varje medlemsstat skall tillse att lämpliga bestämmelser rörande säkerhet, hälsovård, välfärd och yrkesutbildning tillämpas på sjömän.

Artikel 7

Bestämmelserna i denna konvention skall tillämpas genom nationell lagstiftning, i den mån de inte tillämpas medelst kollektivavtal, skiljedom eller på annat sätt som överensstämmer med nationell praxis.

Artikel 8

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delges internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Artikel 9

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 10

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 11

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 12

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 10

1. Medlem som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägelsen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den uppsägningsrätt som medges i denna artikel, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter på de i denna artikel föreskrivna villkoren uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 11

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen kommer att träda i kraft.

Artikel 12

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering enligt artikel 102 av Förenta nationernas stadga lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som registrerats av honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Article 13

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 14

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 10 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 15

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Artikel 13

Närhelst internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och överväga om det finns skäl att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Artikel 14

1. Om konferensen antar en ny konvention, varigenom förevarande konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

(a) skall, utan hinder av bestämmelserna i artikel 10, en medlems ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av förevarande konvention, under förutsättning att den nya konventionen trätt i kraft;

(b) skall från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som ratificerat densamma men icke ratificerat den nya konventionen, varigenom förevarande konvention revideras.

Artikel 15

De engelska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

Bilaga 4

Översättning

Recommendation (No. 154) Concerning Continuity of Employment of Seafarers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Sixty-second Session on 13 October 1976, and

Having noted the terms of the Employment of Seafarers (Technical Developments) Recommendation, 1970, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to continuity of employment of seafarers, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Continuity of Employment (Seafarers) Convention, 1976,

adopts this twenty-eighth day of October of the year one thousand nine hundred and seventy-six the following Recommendation, which may be cited as the Continuity of Employment (Seafarers) Recommendation, 1976:

1. (1) Subject to the provisions of Paragraph 11, this Recommendation applies to persons who are regularly available for work as seafarers and who depend on their work as such for their main annual income.

(2) For the purpose of this Recommendation the term "seafarers" means persons defined as such by national law or practice or by collective agreement who are normally employed as crew members on board a sea-going ship other than—

(a) a ship of war;

(b) a ship engaged in fishing or in operations directly connected therewith or in whaling or in similar pursuits.

(3) National laws or regulations should determine when ships are to be regarded

Rekommendation (nr 154) om kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 13 oktober 1976 till sitt sextioandra sammanträde, och

som har beaktat bestämmelserna i 1970 års rekommendation om sysselsättning för sjöfolk (teknisk utveckling) och

beslutat anta vissa förslag rörande kontinuitet i sysselsättningen för sjöfolk, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdets dagordning,

samt beslutat att dessa förslag skall ta formen av en rekommendation som kompletterar 1976 års konvention om kontinuitet i sysselsättningen (sjöfolk),

antar denna den tjuugoåttonde dagen i oktober månad år nittonhundrasjuttiosex följande rekommendation, som kan benämnas 1976 års rekommendation om kontinuitet i sysselsättningen (sjöfolk):

1. (1) Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 11 är denna rekommendation tillämplig på personer som regelbundet står till förfogande för arbete som sjömän och som för sin huvudsakliga årsinkomst är beroende av detta arbete.

(2) I denna rekommendation avses med uttrycket "sjömän" personer som definieras som sådana genom nationell lagstiftning eller praxis eller genom kollektivavtal och som normalt är sysselsatta som medlemmar av besättningen ombord på ett sjögående fartyg annat än:

(a) ett krigsfartyg;

(b) ett fartyg som nyttjas till fiske eller verksamhet som står i direkt samband därmed eller till valfångst eller till liknande verksamhet.

(3) Den nationella lagstiftningen bör bestämma när fartyg skall betraktas som sjö-

as sea-going ships for the purpose of this Recommendation.

(4) The organisations of employers and workers concerned should be consulted on or otherwise participate in the establishment and revision of definitions in pursuance of subparagraphs (2) and (3) of this Paragraph.

2. In so far as practicable, continuous or regular employment should be provided for all qualified seafarers.

3. (1) Except where continuous or regular employment with a particular shipowner exists, systems of allocation should be agreed upon which reduce to a minimum the necessity for attending calls for selection and allocation to a job and the time required for this purpose.

(2) In so far as practicable, these systems should preserve the right of a seafarer to select the vessel on which he is to be employed and the right of the shipowner to select the seafarer whom he is to engage.

4. Subject to conditions to be prescribed by national laws or regulations, or collective agreements, the transfer of seafarers in the regular employment of one employer to temporary work with another should be permitted when required.

5. (1) Where continuous or regular employment is not practicable, guarantees of employment and/or income should be provided in a manner and to an extent depending on the economic and social situation of the country concerned.

(2) These guarantees might include the following:

(a) employment for an agreed number of weeks or months per year, or income in lieu thereof;

(b) unemployment benefit when no work is available.

6. (1) Where the measures to obtain regular employment for seafarers provide for the establishment and maintenance of registers or lists of qualified seafarers, criteria should be laid down for determining the seafarers to be included in such registers or lists.

(2) Such criteria might include the following:

(a) residence in the country concerned;

(b) age and medical fitness;

gående fartyg i denna rekommendations mening.

(4) Berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer bör rådfrågas om eller på annat sätt medverka vid fastställande och ändring av definitioner i enlighet med (2) och (3) ovan.

2. I mån av möjlighet bör alla kvalificerade sjömän tillförsäkras kontinuerlig eller regelbunden sysselsättning.

3. (1) Utom i fall av kontinuerlig eller regelbunden sysselsättning hos en viss redare bör överenskommelse träffas om system för fördelning av arbetskraften varigenom nödvändigheten att närvara vid upprop för uttagning och hänvisning till arbete och den tid som erfordras för detta ändamål nedbringas till ett minimum.

(2) I mån av möjlighet bör dessa system bibehålla sjömannens rätt att välja det fartyg där han skall sysselsättas och redarens rätt att välja den sjöman som han skall anställa.

4. Under förutsättningar som skall anges i nationell lagstiftning eller kollektivavtal bör överföring av sjömän som regelbundet sysselsätts av en arbetsgivare till tillfälligt arbete hos annan arbetsgivare tillåtas, när så erfordras.

5. (1) När kontinuerlig eller regelbunden sysselsättning inte är praktiskt möjlig bör garantier för sysselsättning och/eller inkomst ges på ett sätt och i en omfattning som betingas av den ekonomiska och sociala situationen i vederbörande land.

(2) Dessa garantier kan bland annat avse:

(a) sysselsättning under ett överenskommet antal veckor eller månader per år eller en motsvarande inkomst;

(b) arbetslöshetsunderstöd om det inte finns arbete.

6. (1) Då åtgärder i syfte att åstadkomma regelbunden sysselsättning för sjömän innefattar upprättande och förande av register eller listor över kvalificerade sjömän, bör kriterier fastställas för att bestämma vilka sjömän som skall upptas i sådana register eller listor.

(2) Dessa kriterier kan bland annat avse:

(a) bosättning i vederbörande land;

(b) ålder och hälsotillstånd;

- (c) competence and skill;
- (d) previous service at sea.

7. When the strength of such registers or lists is reviewed by the parties concerned, account should be taken of all relevant factors, including the long-term factors such as the modernisation of the maritime industry and changing trends in trade.

8. If reduction in the over-all strength of such a register or list becomes unavoidable, all necessary efforts should be made to help seafarers to find employment elsewhere through the provision of retraining facilities, as provided for in Part III of the Employment of Seafarers (Technical Developments) Recommendation, 1970, and the assistance of the public employment services.

9. (1) In so far as practicable, any necessary reduction in the strength of such a register or list should be made gradually and without recourse to termination of employment. In this respect, experience with personnel planning techniques at the level of the undertaking and at industry level can be usefully applied to the maritime industry.

(2) In determining the extent of the reduction, regard should be had to such means as—

- (a) natural wastage;
- (b) cessation of recruitment;
- (c) exclusion of men who do not derive their main means of livelihood from seafaring work;
- (d) reducing the retirement age or facilitating voluntary early retirement by the grant of pensions, supplements to state pensions, or lump-sum payments.

10. Termination of employment should be envisaged only after due regard has been had to the means referred to in subparagraph (2) of Paragraph 9 and subject to whatever guarantees of employment may have been given. It should be based as far as possible on agreed criteria, should be subject to adequate notice, and should be accompanied by payments such as—

- (a) unemployment insurance or other forms of social security;
- (b) severance allowance or other types of separation benefits;

- (c) kompetens och kvalifikationer;
- (d) tidigare tjänstgöring till sjöss.

7. När berörda parter företar en översyn av dessa register eller listor, bör hänsyn tas till alla relevanta faktorer, däri inberäknat faktorer på lång sikt, såsom sjöfartsnäringens modernisering och skiftande tendenser i handeln.

8. Om en minskning av antalet i ett sådant register eller i en sådan lista upptagna personer blir oundviklig, bör alla erforderliga ansträngningar göras att hjälpa sjömän att finna sysselsättning inom andra näringsgrenar genom tillhandahållande av omskolningsmöjligheter, såsom anges i del III av 1970 års rekommendation om sysselsättning för sjöfolk (teknisk utveckling), och bistånd av den offentliga arbetsförmedlingen.

9. (1) I mån av möjlighet bör varje erforderlig minskning av antalet i ett sådant register eller i en sådan lista upptagna personer ske gradvis och utan att avskedande tillgrips. I detta avseende kan de erfarenheter som vunnits i fråga om personalplaneringsmetoder på företags- och branschnivå med fördel tillämpas inom sjöfartsnäringen.

(2) Då man bestämmer minskningens omfattning bör hänsyn bland annat tas till:

- (a) naturlig avgång;
- (b) upphörande med rekrytering;
- (c) uteslutande av personer som inte erhåller sin huvudsakliga inkomst genom arbete inom sjöfartsnäringen;
- (d) sänkning av pensionsåldern eller åtgärder för att underlätta frivillig avgång i förtid genom beviljande av pensioner, tillskott till statliga pensioner eller utbetalande av engångsbelopp.

10. Avskedanden bör komma i fråga först sedan vederbörlig hänsyn tagits till de möjligheter som anges i punkt 9 (2) och bör ske med beaktande av eventuellt givna garantier för sysselsättning. Avskedandena bör i mån av möjlighet ske i enlighet med överenskomna kriterier och efter en skälig uppsägningstid och åtföljas av sådana betalningar som:

- (a) arbetslöshetsförsäkring eller andra former av social trygghet;
- (b) avgångsvederlag eller andra typer av förmåner vid avgång;

(c) such combination of benefits as may be provided for by national laws or regulations, or collective agreements.

11. Appropriate provisions of this Recommendation should, as far as practicable and in accordance with national laws and practice and collective agreements, also be applied to persons who work as seafarers on a seasonal basis.

(c) en sådan kombination av förmåner som eventuellt föreskrivits genom nationell lagstiftning eller kollektivavtal.

11. I mån av möjlighet och i enlighet med nationell lagstiftning och praxis samt kollektivavtal bör bestämmelserna i denna rekommendation tillämpas också i fråga om personer som arbetar som sjömän på säsongbasis.

Bilaga 5

Resolutioner

1. Resolution om sjöfolks välfärd till sjöss och i hamn.
2. Resolution om diskriminerande anställningsvillkor för sjöfolk i främmande länders fartyg.
3. Resolution om revision av vissa konventioner.
4. Resolution om ILO-normer avseende sjöfolk.
5. Resolution om ILO:s sjöfartsinstruments tillämplighet med avseende på fiskare.
6. Resolution om sammankallande av paritetiska sjöfartskommissionen.
7. Resolution om regionala sjöfartskonferenser.
8. Resolution om minimilöner för behörigt sjöfolk.
9. Resolution om en internationell sjöfartsnorm för sjukvård ombord.
10. Resolution om sysselsättning av kvinnor ombord.
11. Resolution om miljön ombord.
12. Resolution om facklig utbildning för sjöfolk.
13. Resolution om behandling av utländska sjömän i transit.